

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА ЗРЕЊАНИНА**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА
ЗРЕЊАНИНА ЗА 2022. ГОДИНУ**

Фебруар, 2023. година.

Основне информације о Центру за социјални рад Града Зрењанина

Центар за социјални рад Града Зрењанина	Зрењанин
Директор	Оливера Лисица
Општина и округ	<u>Град Зрењанин, Средњобанатски управни округ</u>
Е-mail Званична интернет презентација	zrenjanin.crs@minrzs.gov.rs csr-zrenjanin.org.rs
Адреса и поштански број	Др Славка Жупанског 2, 23000 Зрењанин
Телефони	023/534-148
Година оснивања	1961. година

1. УВОДНИ ДЕО

Предмет извештаја је делатност Центра за социјални рад Града Зрењанина у периоду од 01.01.2022.године до 31.12.2022. године. Извештај садржи интерпретацију, коментаре и критички осврт на постојеће стање, уочене тенденције и промене у раду, указује на проблеме и тешкоће у реализацији заштите и пружању помоћи грађанима, представља податке о недостајућим услугама и обрађује друга значајна питања.

Основу за израду извештаја представљају подаци из програма Интеграл, извештаји и постојеће евиденције стручних служби, као и подаци и извештаји других релевантних институција.

Извештај је намењен Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Републичком заводу за социјалну заштиту, Покрајинском заводу за социјалну заштиту и јединици локалне самоуправе. Извештај о раду Центра за социјални рад ће разматрати Управни одбор Центра за социјални рад, Надзорни одбор Центра за социјални рад и Скупштина Града Зрењанина.

1.1. Основна социо-економска обележја Града Зрењанина

Град Зрењанин се налази у Средњобанатском округу и град Зрењанина трећи је по величини у Војводини после Новог Сада и Суботице. Зрењанин је значајан индустријски центар Баната. По величини територије заузима 1326 км².

Град чини градско средиште Зрењанин са 22 приградска насеља. Подела насеља према етничком саставу становништва:

- Са српском већином: Зрењанин, Банатски Деспотовац, Ботош, Елемир, Ечка, Клек, Книћанин, Лазарево, Лукићево, Меленци, Орловат, Перлез, Стајићево, Тараш, Томашевац, Фаркаждин и Чента.
- Са мађарском већином: Лукино Село и Михајлово.
- Са румунском већином је Јанков Мост.
- Етнички измешана насеља су Арадац (са релативно српском већином) и Бело Блато (са релативно словачком већином).

Град Зрењанин је мултикултурална средина у којој живи преко **20** различитих народа, народности и етничких група. Као потврда неговања толеранције и заједничког живота, у Граду је у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, као и језици народности: мађарски, румунски и словачки језик и њихова писма. Такође, настава у школама се осим на српском језику, изводи и на мађарском, румунском и словачком језику.

Према првим резултатима Пописа становништва које је обавио Републички завод за статистику у 2022. године на територији Града Зрењанина, односно у самом граду и околним селима, има укупно **106.562** становника. То је за 16.800 становника мање у односу на број из пописа 2011. године када је укупан број становника био **123.362**.

Према подацима Националне службе за запошљавање, на тржишту рада у Зрењанину, на дан 31.12.2022. године евидентирано је **5.319** незапослено лице, од тога 2887 су жене. Новопријављених 374, 182 жена. На дан 31.12.2021. године на евиденцији се налазило **5715** незапослених лица.

На основу података из месечног билтена на сајту ПФ ПИО, број пензионера у Зрењанину у децембру месецу 2022. године. износио је 38.722 пензионера свих категорија. Просечна пензија у децембру месецу 2022. године износила је 34.749,00 динара.

1.2. Делатност Центра за социјални рад

Центар за социјални рад Града Зрењанина је установа социјалне заштите која обавља послове социјалне заштите, социјалног рада, послове заштите породице, послове старатељства (Центар за социјални рад је орган старатељства) и друге послове предвиђене законом и другим прописима.

У складу са законом Центар за социјални рад обавља:

- Послове јавних овлашћења о чијем се обезбеђењу стара Република Србија,
- Друге послове о чијем се обезбеђењу стара Град Зрењанин

У вршењу јавних овлашћења Центар поверене послове и послове прописане одлуком оснивача, то јест Града Зрењанина, обавља у складу са Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад („Службени Гласник РС“, бр. 59/2008,37/2010,39/2010 – др. правилник и 1/2012 др. правилник), као и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Центру за социјални рад Града Зрењанина.

КАПАЦИТЕТИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ЗРЕЊАНИН

2.1. СТРУКТУРА ЗА СПОСЛЕНИХ И НЕДОСТАЈУЋИХ РАДНИКА

Број стручних радника у ЦСР на дан 31.12.2022. према врсти уговора о раду/статуса запослености и врсти стручних послова

Врста уговора о раду/статуса запослености	Врста стручних послова				Укупно
	Основни стручни послови	Супервизијски послови	Правни послови	Послови планирања и развоја	
Уговор о раду на неодређено време	14	3	6	1	24
Уговор о раду на одређено време	6	0	0	0	6
Уговор о обављању привремених и повремених посл.	0	0	0	0	0
Мировање радног односа	1	0	0	0	1
Неплаћено одсуство	1	0	0	0	1
Одсуство ради неге детета	0	0	0	0	0
Укупно	22	3	6	1	32

У Центру за социјални рад Града Зрењанина је на дан 31.12.2022.године запослено 32 стручнарадника.

Када су у питању недостајући кадрови, истиче се потреба за ангажовањем пет радника са високом стручном спремом: три водитеља случаја (послови социјалног рада), један

водителј случаја (послови социјалног рада) који ће се финансирати из буџета Града Зрењанина, један стручни радник за управно – правне послове. Два радника са средњом стручном спремом: један возач Б категорије и један самостални финансијско – рачуноводствени сарадник.

2.2 ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Рад у Центру за социјални рад града Зрењанин уређен је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Центру за социјални рад Града Зрењанина. Организацију Центра чине директор, стручна саветодавна тела и основне унутрашње организационе јединице – Службе.

У Центру су организоване следеће Службе:

- Служба за заштиту деце и младих,
- Служба за заштиту одраслих и старих лица,
- Служба за правне послове са пријемном канцеларијом и канцеларијом за новчана давања,
- Служба за финансијско-административне и техничке послове.

У циљу повезивања и интегрисања Служби, формирана су стална и повремена стручна и саветодавна тела:

Стална тела су:

- Колегијум руководиоца
- Колегијум Служби
- Стална Комисија органа старатељства за попис имовине штићеника; Стална комисија за попис имовине Центра;
- Интерни тим Центра за социјални рад у заштити жртава насиља.

Повремена тела су:

- Стручни тимови

2.3. УСЛОВИ РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Делатност Центра се спроводи у згради која се налази у самом центру града уз зграду градске управе. Центар располаже са укупно 19 канцеларија у којима ради по више стручних радника што знатно отежава рад са корисницима. Свака канцеларија има

телефон, све службе имају мобилне телефоне, које стручни радници користе. Такође, сви стручни радници имају компјутере за рад, са инсталираним програмом Интеграла, који су у лошем стању и неопходна је замена истих. Не постоји адекватан, опремљен простор, у коме би се могли одржавати лични односи деце са родитељима са којима не живе, по одлукама суда, у контролисаним условима, те се исти организују у сали за састанке.

Центар за социјални рад поседује три возила која се користе за потребе теренског рада, од којих су две Застава 10 и један Фиат 500Л. Потребно је купити још једно возило које би служило стручним радницима за потребе теренског рада, кућних посета, потребе превоза корисника приликом смештаја у установе социјалне заштите и сл.

Зграда је у изузетно лошем стању, проблем је капиларна влага и фасада која се обрушава. Пошто је зграда под заштитом државе пројекат конзерваторних радова на санацији и адаптацији објекта урадио је Завод за заштиту споменика културе а прибављена је сва потребна документација, као и грађевинска дозвола како би се могло ући у процес аплицирања код страних или домаћих донатора, међународних организација и државних развојних агенција.

Зграда Центра приступачна је особама са инвалидитетом из дворишта, док на главном улазу постоји рукохват. Главни улаз Центра би требало боље прилагодити потребама особа са инвалидитетом.

Центар за социјални рад поседује интернет презентацију која се налази на адреси: <http://www.csr-zrenjanin.org.rs>

2.4. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ СТРУЧНИХ РАДНИКА

Обука и усавршавање стручних радника у извештајном периоду је било је предвиђено Планом стручног усавршавања за 2022. годину донетог на основу предлога плана стручног усавршавања од стране руководиоца организационих јединица. Радници су присуствовали и едукацијама на online платформама.

Центар за социјални рад Града Зрењанина је у 2022. години. организовао округли сто за супервизоре на тему "Изазови у супервизијској пракси у поступцима за заштиту од

насиља у породици ". Округлом столу су присуствовале саветнице Покрајинског завода за социјалну заштиту и супервизори из Центра за социјални рад Пландиште, Алибунара, Беле Цркве, Опова, Панчева и Ковина. За новозапослене стручне раднике обезбеђена је обука на радном месту са ментором, супервизором и стручним радницима у складу са потребама.

3. РАД ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

У служби за заштиту деце у младих на крају 2022. године радило је 12 радника: један руководиоца службе-психолог, 1,5 супервизора - психолог и педагог и 9,5 водитеља случаја, од чега три психолога, 2,5 педагога и четири социјална радника. Ова структура запослених одговара стандардима стручног рада и омогућава, да се у складу са потребама корисника и процедурама стручног рада, формирају стручни тимови. Број водитеља случаја свакако не одговара броју предмета који је у току године за примљен у служби. Оно што је и даље ствара проблеме у раду јесте флукуација запослених јер у

току године број радника није био као на крају године. Од 12 радника у служби, седам је у сталном радном односу, четири су запослена на одређено време, а један водитељ случаја је приправник на стручној пракси, запослен преко програма „Моја прва плата“.

Без обзира што се укупан број становника на подручју града Зрењанина смањује, а повећава број старих, не уочава се тенденција смањења броја предмета у служби за заштиту деце и младих. У току 2022. године није смањен број деце која су измештена из биолошке породице. Из хранитељских породица су изашла само деца која су завршила средњу школу и осамосталила се. Само једно дете је враћено у биолошку породицу и то је тренд и проблем који постоји годинама. Потребан је врло интензиван рад са биолошким породицама, као и значајнија материјална подршка да се деца не би издвајала из породице или пак да би се вратила у њу. Центар за социјални рад са недовољним бројем запослених свакако не може да пружа толику подршку, а свакако ни износи НСП нису довољни за нормалан живот вишечлане породице.

Број предмета у којима се процењивала подобност родитеља да врше родитељско право (разводи брака, измене одлуке) је већ неколико година врло уједначен (ако се изузму године када је била пандемија) и у 2022. години је био 272. Док је у 2021. години таквих предмета било 260.

Број деце под старатељством у 2022. години се повећавао у односу на претходну годину, те сад имамо 123 деце и младих под сталним старатељством, од чега је 78 под непосредним старатељством радника из Службе. Код једног броја деце која су на смештају у току су судски поступци за лишавање родитељског права родитеља, те ће се број деце под старатељством повећати. У току 2022. године било је 140 деце под привременом старатељском заштитом. То су деца где још нису окончани судски поступци за регулисање породично правног статуса детета, као деца са родитељским старањем, а где постоји колизија интереса између родитеља и деце.

На евиденцији имамо 117 деце у хранитељским породицама, од чега је половина ван територије Зрењанина и насељених места (Фекетећ, Ловћенац, Пландиште, Суботица...) те још увек не можемо да постигнемо да се деца обилазе једном месечно, како је прописано Правилником о хранитељству. Постоји стална потреба за новим хранитељским породицама јер имамо још деце која су потенцијално за измештање из примарне породице. У наредном периоду би било потребно спроводити кампању за популаризацију хранитељства јер последње три године имамо смањен број заинтересованих грађана за хранитељство. Закон о социјалној заштити прописује да је рад са хранитељским породицама у надлежности Центра за породични смештај и усвојење, у нашем случају би то био ЦПУ Нови Сад, међутим, они због недостатка радника, још увек нису преузели предмете Центра за социјални рад Града Зрењанина. Када се то деси биће нам олакшан рад и поступање.

У служби је евидентирано 63 нова поступка процене личности малолетника у кривичном поступку и 7 поступака процене личности у вези са могућности изрицања васпитног налога малолетницима. У 74 нова предмета Служба омогућава и прати извршење

васпитне мере или васпитног налога. Број малолетних учиниоца кривичних дела нешто је већи него претходне године, али знатно мањи него ранијих година.

У току 2022.године дошло је до смањења броја предмета у којима се процењивала родитељска брига о деци, тј. процењивало се да ли постоје елементи занемаривања детета од стране родитеља.У 2022. години таквих предмета је било 108 док их је у 2021.години било 170.

У служби су у току 2022.години евидентирана 372 предмет насиља у породици, што је благо смањење у односу на претходну годину када је било 401 предмет.

У току 2022.године ЦСР Зрењанин је укључен у четири велика пројекта која се спроводе у неколико градова у Србији, а које финансира УНИЦЕФ и надлежно министарство. Рад у тим пројектима наставиће се у 2023. години.

Први пројекат односи се на развијање и примену Породично оријентисаних раних интервенција-ПОРИ.У оквиру тог пројекта формиран је локални тим кога чине представници Дома здравља, Предшколске установе и три радника Службе за заштиту деце и младих.

Други пројекат се односи на развијање респонзивног родитељства за рани развој деце - „Разиграно родитељство“.У едукацији за примену метода и техника за развијање респонзивног родитељства укључено је десет радника из службе.

Трећи пројекта се тиче развијања метода ненасилног дисциплиновања деце – „Буди рука која воли и реч која соколи“ у који је укључено шест радника.

Четврти пројекат се спроводи у три града у Србији и тиче се подршке менталном здрављу младих, тј. јачању капацитета стручњака који се баве младима да препознају менталне проблеме код младих и да пруже адекватну помоћ.У те едукације укључено је седам радника из службе.

У Центру се и даље одржавају виђења деце и родитеља у контролисаним условима,тј. уз присуство стручног радника. Просторни услови у којима се та виђења одвијају су неадекватни, те је то потребно побољшати у наредном периоду.Препорука надлежног Министарства је да се виђења у контролисаним условима одвијају најдуже у периоду од три месеца.Међутим поступајуће судије доносе пресуде где је тај начин виђења регулисан без временског одређења односно трајно.Та виђења односе доста времена радницима и отежавају рад.

У служби су добри међуљудски односи, као и интердисциплинарна сарадња.Рад отежава велики број предмета, честе промене радника што онда изискује поновну расподелу предмета и упознавање радника са предметом. Један радник није прошао обуку за вођење случаја и нема лиценцу за рад.Нови радници нису прошли едукације за рад са насиљем у породици.У току године радници су били укључени у понуђене едукације које су биле организоване на online платформама.

У Служби за заштиту одраслих и старих лица Центра за социјални рад Града Зрењанина ради шест водитеља случаја, супервизор и руководиоца службе. Током 2022.године је био 1935 поступака што је приближно исти број у односу на претходну годину. Због Корона пандемије, процедуре смештаја у установу социјалне заштите и прихватилишта су измењене због безбедности корисника који су се већ налазили на смештају. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је донело инструкције да корисници који се смештају морају бити тестирани PCR тестом. То је компликовало процедуре и успоравало збрињавање одраслих и старијих лица и током 2022.године. Након анализе података у Служби, уочен је пораст броја поступака збрињавања старих лица који имају блиске сроднике, а који не желе да учествују у организовању њиховог збрињавања или су то старија лица који живе у самачким домаћинствима, а здравствено су оболели, тешко или теже покретни- са 96 на 115.

Стручни радници су током збрињавања имали подршку и коректну сарадњу са месним заједницама и месним канцеларијама у граду, као и у насељеним местима, са зрењанинском Општом болницом „Ђорђе Јоановић“, Геронтолошким центром у Зрењанину, као и са Прихватилиштем за одрасла и стара лица у кризним ситуацијама, бескућнике и просјаке у Зрењанину.

Такође, уочавамо пораст броја лица за која је реализована услуга смештаја у установу социјалне заштите. Током 2021. године смо имали 115 нових смештаја, а у 2022.години је смештено 131 лице. У Геронтолошком центру Зрењанин, у другим домовима за смештај одраслих и старих лица на територији АП Војводине, као и у домовима за смештај душевно оболелих лица, постоје листе чекања, те наведене установе не могу у кратком року позитивно да одговоре на приспеле захтеве, а нарочито су били успорени приједи због Корона вируса. Континуирана потреба за Прихватилиштем за одрасла и стара лица у кризним ситуацијама, бескућнике и просјаке је и даље актуелна, имамо приближно исти број нових корисника који су током године користили наведену услугу – урађено је 30 нових решења, док је претходне године било збринуто 25 нових корисника. Број привремених старатељстава се такође повећао са 98 у 2021.години на 101. На територији општине Зрењанин имамо 8 лиценцираних приватних домова који пружају услугу домског смештаја. Проблем повећане потребе за домским смештајем становништа Града Зрењанина се делимично решио отварањем лиценцираних приватних домова. Такође, постоји континуирана потреба лица која траже услугу помоћ у кући. У питању су одрасла и стара лица која немају подршку сродника, или имају делимичну подршку, не могу сами у потпуности да задовоље своје потребе, а желе да остану у свом природном окружењу. У 2021.години је било 96 корисника којима је пружана услуга помоћ у кући у граду и околним селима, а са 31.12.2021.године, 31 корисник је користио наведену услугу у граду, а током 2022.године је било 86 корисника током године (град и околна села), а на дан 31.12.2022.године 29 корисника у граду. Пружању ове услуге је и током 2022.године било проширено од 01.07.2022.године на 5 насељених места: Банатски Деспотовац, Ботош, Томашевац, Перлез и Лукићево, у којима се услуга пружала до 31.12.2022. године, а била је бесплатана јер су средства из буџета Града обезбеђена до тог периода.

Такође, повећао се број урађених социјалних анамнеза које Центар за социјални рад шаље казнено поправним заводима и специјалистичким психијатријским болницама (са 47 у 2021.години на 64 у 2022. години).

Број поступака везаних за заштиту од насиља у породици је приближно исти. У току 2022.године потребу за смештајем у Сигурну женску кућу је имало 5 корисница, покренуто је 4 тужбе од стране овог Центра, по службеној дужности ради изрицања мера

заштите од насиља у породици, и поступало се по 204 пријаве насиља у породици. У 2021. години је било 208 поступка везаних за насиље у породици, 4 смештаја у Сигурну женску кућу и 3 тужбе које су покренуте од стране овог Центра.

Постоји проблем који је везан за породични смештај одраслих и старих лица на територији Града Зрењанина. Ову услугу Центар за социјални рад Града Зрењанина пружа од 2011. године, након пројектних активности везаних за обуку хранитеља за одрасла и стара лица. Обучено је неколико хранитељских породица, али од 2017. године само једна хранитељска породица пружа услугу, што не покрива потребу за породичним смештајем становништва на територији Града Зрењанина. Контактиран је Центар за породични смештај и усвојење ради едукације нових хранитеља који би пружали услугу породичног смештаја за одрасла и стара лица, али још увек не постоји акредитован програм за обуку хранитељских породица који би пружали услугу породичног смештаја за одрасла и стара лица.

Поступци у служби везани за управљање и располагање имовином штићеника су континуирани обзиром на велики број лица под старатељском заштитом. Током 2021. године је био 31 поступак, а у 2022. години се види благи пораст- било је 35 поступака. Обзиром да је 270 лица под старатељском заштитом, Центар као орган старатељства води рачуна о имовини штићеника: одобрава издавање земље у закуп, издавање штићеникових некретника у којима нико не живи у закуп, води поступке везане за продају имовине штићеника и коришћења новчаних средстава ради враћања дуга према буџету Р Србије (уколико имају дуга, углавном по основу смештаја у установу социјалне заштите) или за потребе штићеника. Од 270 лица под старатељством, 85 лица је под непосредним старатељством овог Центра што представља додатне обавезе стручним радницима, нарочито за штићенике који се налазе у отвореној заштити. Старатељ улаже додатни напор да би штићеницима обезбедио адекватне услове за живот, континуиране лекарске контроле и узимање медикаментозне терапије, рационално располагање текућим приходима, заштиту њихове имовине, а све то је веома компликовано, нарочито ако не постоји сродничка подршка или ако штићеник нема довољно прихода.

Од 2015. године је започет поступак преиспитивања пословне способности штићеника који су лишени пословне способности и налазе се под старатељском заштитом. Поступци се покрећу по службеној дужности од стране Основног суда у Зрењанину, а по процени стручних радника Центра за социјални рад, сваке три године. Проверава се да ли је дошло до побољшања или погоршања психофизичког функционисања штићеника што је веома важно због заштите права и интереса тих лица. У току 2021. године је било 30 поступака преиспитивања пословне способности, док је у 2022. години тај број знатно мањи, 21. У поступку преиспитивања, ни једном штићенику није у целости враћена иста.

Стручни радници Службе су обилазили кориснике/штићенике који су смештени у установама социјалне заштите, кориснике на породичном смештају као и оне који се налазе на лечењу у специјалним психијатрисјким болницама.

Један радник Службе је члан Сталне комисије органа старатељства за попис и процену имовине штићеника (и један је замена), а сви радници из Службе (8) су чланови мобилне екипе Центра.

Супервизор у Служби за стара и одрасла лица, је члан групе за координацију и сарадњу за спречавање насиља у породици и присуствује састанцима који се редовно одржавају у Основном јавном тужилаштву у Зрењанину ради решавања конкретних случајева

насиља у породици. Састанцима присуствују поред стручних радника Центра и јавни тужилац, као и представници Полицијске управе Зрењанин.

У Служби за заштиту одраслих и старих лица је током 2022. године било 6 лиценцираних водитеља случаја, један супервизор и један руководиоца Службе, што није довољан број водитеља случаја, с обзиром на велики број поступака у Служби, као и на повећање броја поступака везаних за смештај корисника, за остваривање права на услугу помоћ у кући, поступке збрињавања одраслих и старијих лица, све поступке везане за старатељску заштиту, а нарочито управљање и располагање имовином штићеника као и повећање броја привремених старатељстава тј. лица која не могу самостално да штите своја права и интересе.

Водитељи случаја су се континуирано, заједно са супервизором и руководиоцем службе едуковали учествовањем на семинарима у складу са Планом и усавршавања за 2022.годину.

Основни проблеми у раду Службе за заштиту одраслих и старих лица су везани за велики обим посла, што је могло да се види из наведених података, и недовољног броја радника. Да би стручни радници могли квалитетније да извршавају радне обавезе, неопходно је повећање броја радника у Служби.

У Правној служби са пријемном канцеларијом и канцеларијом за материјална давања се обављају послови пријемне канцеларије, послови на утврђивању права и услуга, предвиђеним Законом о социјалној заштити и Породичним законом, као и послови нормативног регулисања и уређивања радних односа и заштите запослених. Покрећу се судски и други поступци из породичних односа, заштите права детета, односно других лица која нису способна да штите своја права и интересе. Такоже, воде се и поступци за утврђивање права на новчану социјалну помоћ, једнократну новчану помоћ, додатак за негу и помоћ од стране другог лица и посебну новчану помоћ воде се по захтеву странке или по службеној дужности.

У Служби је на почетку 2022. године било запослено 12 радника, пет дипломираних социјалних радника, распоређених на начин да је један дипломирани социјални радник у пријемној канцеларији, а четири дипломирана социјална радника су у канцеларији за материјална давања, од којих два имају завршену специјализацију. У оквиру правне службе ради шест дипломираних правника, од којих два имају положен правосудни испит и један социолог. Од маја месеца 2022. године у овој Служби је и једана дипломирана социјална радница на стручној пракси примљена преко Националне службе за запошљавање на период од годину дана. У новембру месецу једној дипломирано социјалној радници је престао радни однос због остваривања права на старосну пензију, а другој 30.12.2022. године. Обе су имале специјализацију.

- **Новчана социјална помоћ**

У извештајном периоду поднето је 1161 захтева за остваривање права на новчану социјалну помоћ, што је више у односу на предходну годину, када је поднето 1039 захтева. Уочава се повећање броја захтева на новчану социјалну помоћ у односу на предходну годину.

У току године вршено је редовно и ванредно преиспитивање утврђеног права и донета су 162 решења о престанку права на новчану социјалну помоћ. Било је 57 захтева који су одбијени или поступци обустављени. Разлози су били запослење, остваривање права на пензију, смрт, брисање са евиденције незапослених лица, остварени приходи, промена у саставу домаћинства.

Од када је усвојен Закон о социјалној карти и од када Центар за социјални рад Града Зрењанина користи програм Социјална карта свакодневно се решавају нотификације (обавештења), тј. ради ревизија утврђених права.

- **Једнократна новчана социјална помоћ**

У извештајном периоду на евиденцији Центра за социјални рад број поднетих захтева за једнократну новчану помоћ, коју обезбеђује град Зрењанин био је 861, а по службеној дужности је признато право за 347 корисника. Од наведеног броја 177 захтева је одбијено. Овај број увећан је у односу на предходну годину када је поднето 607 захтева. Током извештајног периода решењем Центра признато је право на бесплатан оброк за 250 корисника. Топли оброци се деле корисницима од понедељка до петка, док су им за дане викенда били обезбеђени пакети намирница. За кориснике који нису у могућности да топле оброке преузимају свакога дана у просторијама Црвеног крста, обезбеђено је 340 пакета намирница месечно у периоду од октобра месеца текуће године до априла месеца следеће године.

Једнократна новчана помоћ за куповину огрева била је у висини од 9.500,00 динара за вишечлане породице и старачка домаћинства. Оваквих решења је било 398.

Током 2022. године поднето је 20 жалби на решење о остваривању права на новчану социјалну помоћ.

У току 2022. године поднето је и одобрено је 13 захтева за увећану једнократну новчану помоћ за потребе санирања пожара, елементарних непогода, лечења.

У првој половини 2022. године вршена је контрола рада на предметима једнократних новчаних помоћи од стране Државне ревизорске институције која је завршена у септембру месецу 2022. године. Извештај је био позитиван. Утврђено је да је Центар за социјални рад поштовао Законске и подзаконске прописе.

- **Туђа нега и помоћ и увећани додатак за туђу негу и помоћ**

Током извештајног периода поднето је 129 захтев за остваривање права на додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за помоћ и негу другог лица, тај број је умањен у односу на предходну годину када је поднето 161 захтев. Донето је 109 решења о престанку права на додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за помоћ и негу другог лица због остваривања права на пензију и смрти корисника.

Као и до сада у току извештајног периода смо имали добру сарадњу са органом вештачења, ове године су се спорије решавали предмети, спорије него предходне године због тога што се дуже чекало на НОМ-ове (образац за утврђивање права на увећани додатак за туђу негу и помоћ) због недовољног броја лекара у комисији који вештаче. Све је то утицало на ефикасност поступка и брже доношење решењау Центру. Од дана подношења захтева до дана израде решења пролазило је у просеку између 10 и 12 месеци. Приоритет су имали малолетни корисници који су чекали у просеку од 3 до 6 месеци.

Право на посебну новчану накнаду није оставрио ни један корисника током 2022.године. Ово право остварују лица која више од 15 година брину о детету које је корисник увећеног додатка за негу и помоћ другог лица и која су стекла старосни услов за пензију

прописа о пензијском осигурању, а нису остварили право на пензију. Ова лица имају право на посебну новчану накнаду у виду доживотног месечног новчаног примања у износу од најниже пензије у осигурању запослених. На евиденцији Центра има 14 корисника посебне новчане накнаде.

Два правника су чланови Сталне комисије органа старатељства за попис и процену имовине штићеника, 11 радника је укључено у ангажовање Мобилне екипе. Сви радници су обновили захтеве и добили лиценце за рад.

Као и до сада и даље постоји проблем са простором за рад, јер по више радника седи у канцеларијама које су пуне влаге и неадекватне за рад у смислу пријема странака.

Рад интерног тима за заштиту од насиља у породици

Улога интерног тима је да својим знањима и искуством унапређује ниво заштите и подршке жртвама насиља у породици и предузима све мере и услуге из своје надлежности. Тим чини 8 стручних радника, а основ за одређивање учешћа у раду тима је стручни профил (обезбеђено је учешће свих релевантних профила како би се обезбедила мултидисциплинарност у сагледавању потреба жртава и адекватан одговор у планираним активностима), посебне едукације из области заштите жртава насиља, лична мотивисаност за рад са овом корисничком групом као и лични став у односу на ову проблематику.

Доношење Закона о спречавању насиља у породици и његова примена допринела је да се сарадња Центра са институцијама које пружају услуге и имају надлежност да поступају у ситуацијама пријаве насиља у породици, која је у Зрењанину и била на високом нивоу, и даље унапређује, како би се обезбедила благовремена и целовита заштита жртава насиља у породици. Континуирано је остваривана сарадња са Окружним затвором у Зрењанину и у извештајној години, ком је, на захтев, Центар достављао податке о починиоцима кривичног дела насиља у породици, а Окружни затвор у Зрењанину је обавештавао Центар о свим лицима која се отпуштају са издржавања казне затвора за кривично дело насиља у породици или излазе из притвора, а суди им се за исто кривично дело како би жртве насиља о томе биле благовремено информисане и заштићене.

Руководилац интерног тима је у Центру лице за везу и члан групе за координацију и сарадњу и у току извештајног периода је учествовао континуирано у раду групе за координацију и присуствовао је састанцима на којима су разматрани сви случајеви пријављеног насиља у породици полицији, Центру или ОЈТ и учествовао је у сачињавању планова заштите и подршке за жртве насиља. Рад групе за координацију је организовало Основно јавно тужилаштво, а састанци су се редовно одржавали.

Руководилац интерног тима и заменик руководиоца водили су евиденцију свих жртава насиља у породици, водили су евиденцију свих хитних мера које је наређењем изрекао надлежни полицијски службеник и решења којима је суд продужио хитне мере, као и свих планова заштите и подршке који су сачињени на састанцима групе за координацију и сарадњу.

Такође, чланови интерног тима су учествовали у свим активностима у локалној заједници у кампањи „16 дана активизма“ - које је организовала радна група за превенцију и спречавање насиља у породици коју је формирао Градоначелник Града Зрењанина, а чине је представници институција које имају значајну улогу у заштити и подршци жртвама насиља у породици и процесуирању починилаца кривичног дела насиље у породици.

4. ПРОЈЕКТИ И АНАЛИТИЧКО – ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У току 2022.године ЦСР Зрењанин је укључен у четири велика пројекта која се спроводе у неколико градова у Србији, а које финансира УНИЦЕФ и надлежно министарство. Рад у тим пројектима наставиће се у 2023. години.

Први пројекат односи се на развијање и примену Породично оријентисаних раних интервенција-ПОРИ.У оквиру тог пројекта формиран је локални тим кога чине представници Дома здравља, Предшколске установе и три радника Службе за заштиту деце и младих.

Други пројекат се односи на развијање респонзивног родитељства за рани развој деце - „Разиграно родитељство“.У едукацији за примену метода и техника за развијање респонзивног родитељства укључено је десет радника из службе.

Трећи пројекта се тиче развијања метода ненасилног дисциплиновања деце – „Буди рука која воли и реч која соколи“ у који је укључено шест радника.

Четврти пројекат се спроводи у три града у Србији и тиче се подршке менталном здрављу младих, тј. јачању капацитета стручњака који се баве младима да препознају менталне проблеме код младих и да пруже адекватну помоћ.У те едукације укључено је седам радника из службе.

Пројекат „Инклузивно предшколско образовање и васпитање“

Пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ финансира се средствима зајма Светске банке, а спроводи га Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Пројекат има за циљ унапређење доступности, квалитета и праведности предшколског васпитања и образовања за свако дете од рођења до 6,5 година, нарочито за децу из социјално и економски угрожених друштвених група.Добити од пројекта имају деца предшколског узраста и њихове породице, предшколске установе, локалне заједнице (јединице локалне самоуправе, здравствене службе, центри за социјални рад итд.), институције државне управе у чијој надлежности је предшколско васпитање и образовање, итд. Пројекат се спроводи кроз три компоненте: 1. Унапређивање доступности предшколских услуга; 2. Унапређивање квалитета система предшколског васпитања и образовања; 3. Унапређивање вештина родитеља и старатеља за развојну стимулацију деце, као и унапређивање васпитне праксе (од трудноће до времена преласка у основну школу), са фокусом на најосетљивије друштвене групе.

На плану извештавања о својој делатности:

- ❖ Сачињен је Годишњи извештај о раду Центра за социјални рад Града Зрењанина за 2022.годину, тј. Статистички извештај о корисницима социјалне заштите, мерама и услугама социјалног рада за 2022. годину;
- ❖ Сачињен је План и програма рада Центра за социјални рад Града Зрењанина за 2023. годину;
- ❖ Сачињен је план и програм стручног усавршавања за 2023. годину;
- ❖ Информисање јавности о социјалној заштити у Граду Зрењанину и актуелностима у раду Центра;
- ❖ Извештај Заштитнику грађана Града Зрењанина;
- ❖ Извештај Покрајинском заводу за социјалну заштиту;
- ❖ Учешће у истраживању Центра за социјалну политику, на мапирању локалних услуга
- ❖ Ажурирање сајта Центра за социјални рад Града Зрењанина;
- ❖ Сарадња са медијама, установама и институцијама;
- ❖ Активно учешће у сегменту унапређења вођења евиденције и документације Центра за социјални рад.

Стручни радници Центра за социјални рад Града Зрењанина су чланови Комисије за социјалну заштиту Града Зрењанина и активно учествују у креирању приоритетних услуга социјалне заштите на територији Града Зрењанина.

ИЗВЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА ПО ЗАВРШНОМ

РАЧУНУ ЗА 2022 ГОДИНУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА ЗРЕЊАНИНА

За припрему, састављање и подношење финансијских извештаја индиректни корисници средстава буџета Републике Србије користе следеће прописе:

- Закон о буџетском систему („Сл.гласник РС“ број 54/09...118/22)
- Закон о буџету РС за 2022 (Сл.гл. 149/2020,40/2021,100/2022)
- Одлука о буџету града Зрењанина за 2022
- Уредба о буџетском рачуноводству („Сл.гласник РС“ број 125/03,12/06 и 27/20).
- Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл.гласник РС“ број 16/16...130/22).

- Правилник о начину припреме. састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава. корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања („Сл.гласник РС“ број 18/15, ... 130/2022)
- Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава РС и исклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гл. РС“ бр. 33/15 и 101/18)

На основу овлашћења из члана 75. става 2. и 4. Закона о буџетском систему донет је Правилник о финансијским извештајима. Финансијско пословање у 2022 години приказује се кроз следеће обрасце:

1. БИЛАНС СТАЊА - ОБРАЗАЦ 1.
2. ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА – ОБРАЗАЦ 5

Поред ових основних образаца, достављају се и извештаји који се састављају у писаној форми:

- објашњење великих одступања између одобрених средстава и извршења;
- извештај о коришћењу средстава из текуће и сталне буџетске резерве.
- извештај о гаранцијама датим у току фискалне године;
- извештај о примљеним донацијама и задужењу на домаћем и страном тржишту новца и капитала и извршеним отплатама дуга.
- извештај о реализацији укупних средстава буџета по корисницима, програмима, пројектима, функцијама, економским класификацијама и изворима на нивоу буџета Републике Србије.

Члан 5. Став 1 Уредбе о буџетском рачуноводству уређује као начин за вођење буџетског рачуноводства - готовинску основу, те се и финансијски извештаји сходно

ставом 2. и 3. овог члана припремају на принципима готовинске основе. То значи да се трансакције и остали догађаји евидентирају у тренутку кад се готовинска средства приме тј. исплате.

У периоду од 01.01.2022. године до 31.12.2022 године Центар за социјални рад Града Зрењанина остварио је следеће приходе и примања (у хиљадама) у износима који су током обрачунског периода трансферисани на рачуне Центра.

ПРИХОДИ

Ред Бр.	Назив	2022	2021	%Учешћа у укупним приходима 2022 год	%учешћа у укупним приходима 2021 год.	Процентуални однос 22/21 године
1	Приходи из буџета надлежног министарства / Републике	81862	73982	73.2	75.96	110.65
	Бруто зараде са доприносима	42481	40752	38	41.84	104.24
	Материјални трошкови	4416	3398	3.95	3.49	129.96
	Отпремнине	367	0	0.3	0	0.30
	Јубиларне награде	545	143	0.49	0.15	381.12
	Породични смештај	33482	29261	30	30.04	114.42
	Екскурзије и матуре за децу на породичном смештају	571	308	0.46	0.32	185.39
	Смештај ван мреже установа социјалне заштите	0	120		0.12	0
2	Република-Буџетски фонд	0	0			
3	Укупно приходи из буџета града Зрењанина	29972	22974	26.8	24.04	130.45
	За редовну делатност	20049	14075	17.93	14.45	142.44
	Сред за једнок. помоћи	7024	6258	6.28	6.45	112.24
	Сред за смештај у прихватилишта	0	0		0	0
	Накнада из буџета у случају смрти	2419	2131	2.16	2.19	113.51

	Помоћ породицама погинулих бораца	480	510	0.43	0.52	0
	Укупно приходи:	111834	96956	100	100	115.34

Приходи из буџета надлежног министарства Републике у 2022 години у односу на 2021 годину већи су за 10,65%, а приходи из буџета Града Зрењанина су увећани за 30,45 % у односу на 2021. годину.

РАСХОДИ ПЕРИОД 01.01.2022- 31.12.2022. године (у хиљадама) динара

КОНТО	Република	Град	Укупно
411100 Плате додаци и накнаде запослених	36575	9727	46302
412100 Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	4023	1070	5093
412200 Доприноси за здравствено осигурање	1883	501	2384
413100 Накнаде у натури	0	395	395
414100 Помоћ у медицинском лечењу и друге помоћи	398	2956	3354
414300 Отпремнине	367		367
415100 Накнада трошкова за запослене	1199	522	1721
416100 Јубиларне награде	545	0	545
421200 Енергетске услуге	157	181	338
421400 Услуге комуникације	642	659	1301
421500 Трошкови осигурања	67	49	116
422100 Трошкови службених путовања	124	19	143
423200 Компјутерске услуге	238	159	397
423300 Услуге образовања и усавршавања	188	28	216
423500 Стручне услуге	124	1912	2036
423700 Репрезентација	103	85	188
423900 Остале опште услуге	33538	0	33538
424900 Остале специјализоване услуге	93	67	160
425100 Текуће поправке и одржавање зграде	6	236	242
			0
425200 Текуће поправке и одржавање опреме	164	139	303
426100 Административни материјал	529	559	1088

426300 Материјал за образовање и усавршавање запослених	0	63	63
426400 Материјал за саобраћај	284	366	650
426800 Материјал за одржавање хигијене и угоститељство	23	94	117
426900 Материјал за посебне намене	4	13	17
472300 Накнада из буџета за децу и породицу	571		571
472600 Накнада из буџета у случају смрти		2419	2419
472800 Накнаде из буџета за становање			0
472900 Остале накнаде из буџета		7725	7725
482100 Обавезне таксе	17		17
483100 Новчане казне			0
			0
УКУПНО КЛАСА 4	81862	29944	111806

Укупни приходи Центра по свим изворима финансирања износе: 111.834.000,00 динара

Укупни расходи Центра по свим изворима финансирања износе: 111.806.000,00 динара.

РАЗЛИКА између укупних прихода и расхода износи-вишак 28.000,00

Ова средства су пренета на извор 017 (пренета неутрошена средства из претходне године) и она су намењена за плаћање следећих обавеза

4261 административни материјал	25.000,00
4729 остале накнаде из буџета	<u>3.000,00</u>
Укупно	28.000,00

5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Током извештајног периода Центар за социјални рад Града Зрењанина обављао је послове у вршењу јавних овлашћења и послове обезбеђивања права и услуга у складу са законом и подзаконским актима, расположивим ресурсима у виду финансијских средстава, просторних и људских капацитета.

Законитост поступања и стручни рад Центра за социјални рад Града Зрењанина током 2022.године проверавала је Државна ревизорска институција као и Инспекција социјалне заштите. Утврђено чињенично стање је да Центар за социјални рад Града Зрењанина поступа у складу са Законом и подзаконским прописима са процењеним ниским степеном ризика.

Сарадња са месним заједницама, нарочито у насељеним местима је унапређена, а мултисекторска сарадња у свим поступцима које води Центар - Полицијске управе, Суда, Тужилаштва, Националне службе за запошљавање, Геронтолошког центра, Црвеног крста и других установа и организација цивилног друштва, као и са Градском управом је била одлична. Посебно истичемо изузетну сарадњу са Центром за пружање услуга социјалне заштите Града Зрењанина – Мост.

У Центру постоји континуирани проблем по питању смештаја корисника у хранитељске породице из разлога што на евиденцији Центра нема довољно хранитељских породица. Постоји стална потреба за новим хранитељским породицама јер имамо још деце која су угрожена и потенцијално су за измештање из примарне породице. У наредном периоду потребно је спроводити кампању за популаризацију хранитељства јер последње три године имамо смањен број заинтересованих грађана за хранитељство. Такође, на основу листа чекања у установама за смештај одраслих и старих, као и у установама за смештај душевно оболелих лица закључујемо да Град Зрењанин има и недостатак и ових смештајних капацитета.

Просторне услове у којима се одржавају виђења деце и родитеља у контролисаним условима потребно је побољшати у наредном периоду, из разлога што не постоји адекватан опремљен простор, већ се лични односи деце и родитеља у контролисаним условима одвијају у сали за састанке или у канцеларијама стручних радника.

Број запослених стручних радника које финансира Министарство за рад, борачка и социјална питања је недовољан и истиче се потреба за ангажовањем стручних радника у свим Службама. Како би превазишли проблем забране запошљавања и недостајућег

кадра Центар за социјални рад Града Зрењанина учествује у програмима Националне службе за запошљавање (Моја прва плата, стручна пракса, јавни радови...).

По питању решавања проблема лошег стања зграде Центра, у сарадњи са Градском управом (зграда је у власништву Града Зрењанина), радило се на прикупљању потребне документације за конкурисање за санацију, урађен је пројекат, добијена грађевинска дозвола, али један пројекат није прошао на ИПА конкурс, а новац из других извора још увек није обезбеђен.

Без обзира на мањак стручних радника Центар за социјални рад Града Зрењанина улази и нове пројекте схватајући њихов значај и потребу да се адекватније препознају потребе корисника и унапреди стручни рад. Тако да је Центар за социјални рад Града Зрењанина укључен у пројекат који води Републички завод за социјалну заштиту, а тиче се унапређења рада са децом у сукобу са законом, са акцентом на васпитним налозима. У оквиру пројекта формиран је Локални тим за унапређење рада и праћење поступања везаних за васпитне налоге. Такође, Центар учествује у активностима везаним за рану интервенцију које су иницирала три министарства - Министарство здравља, Министарство просвете и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У граду је формиран Локални тим за ране интервенције у који су укључени представници Предшколске установе Зрењанин, Дома здравља Др Бошко Вребалов и нашег Центра.

Стручњаци у секторима здравства, образовања и социјалне заштите добиће нова знања и вештине како би подржали родитеље у изградњи подстицајних породичних односа и стимулативних пракси за развој детета, као и подршке менталном здрављу младих, тј. ради се и на јачању капацитета стручњака који се баве младима да препознају менталне проблеме код младих и да пруже адекватну помоћ.

Крајем године сви центри за социјални рад у Србији су дужни да воде евиденцију и документацију у електронском облику у јединственом систему за заштиту и аутоматизацију инструмената социјалне заштите (СОЗИС) коришћењем података из регистра Социјална карта, у складу са законом и Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

Закон о социјалној карти у Србији је почео да се примењује марта 2022. године. Његовом применом спречене су могуће злоупотребе, али у великом броју случајева корисницима је указано на промене у социјалној заштити и на права која се могу користити..

Циљ успостављања Социјалне карте је постојање јединствене и централизоване евиденције, у електронском облику која садржи тачне и ажурне податке о социјално-економском статусу појединца и са њим повезаних лица и која омогућава корисницима

података да обављају послове обраде података ради утврђивања чињеница неопходних за остваривање права и услуга из области социјалне заштите, а посебно ради ефикаснијег остваривања права и услуга социјалне заштите, праведније расподеле социјалне помоћи, унапређења ефикасности и проактивности рада органа у области социјалне заштите, обезбеђивања подршке у дефинисању и обликовању социјалне политике и праћења укупних ефеката мера социјалне заштите, као и обезбеђивање ажурних података о корисницима.

Обрадила:

Марина Фољан, дипл.социолог

Жељка Тришић, дипл.економиста

Директор Центра

Оливера Лисица